

Союзізика, Кергонксон. — Програму традиційних уже на цій оселі Українського Народного Союзу в Кетекильських горах щотижневих концертів вивпили ми, нулої суботи, 24-го липня два високої класи українські артисти, що своїми артистичними вартостями потрапили пробити такі дуже твердий мур і промостити собі шлях до американського і канадського артистичного світу. В програмі цього вечора виступили Андрій Добрянський, соліст Метрополітаної опери в Нью Йорку, та молодий, але вже визначний піаніст Гриней Жук з Монреалю, про артистичні успіхи якого був окремий допис у вчорашній "Свободі". Обидвох артистів під час їхнього виступу на Союзізика члени публіки промово "де пускала" зі сцени, нагороджуючи їх безупинними оплесками. Програмою вечора проводив маестро Володимир Гентши. Вечір піснi і музики в суботу, 24-го липня, з виступами цих двох видатних артистів, був заперенням одного із найбільш активних на цій оселі тижнів, а якому відбулося ще відзначення 50-ліття УСР-а (в понеділок 19-го липня) та виставка "Вогняних Роки" (в середу, 21-го липня) у постановці фідладельфійського "Театру у П'ятиночі" під режисурою артиста Богдана Паздрія та з участю Б. Паздрія і артистів Ліан Шашанковської - Чепіца та Оксани і Ярослава Пінот, Рудакевичів. Про обидві ці та деякі інші події буде мова в окремому звідомленні в чергових числах "Свободи".

СВОБОДА SVOBODA

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For U.N.A. members monthly 65¢.

Статті і дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає своїх читачів від надання матеріалів, які не відповідають дійсності. Незаповнені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно зазначає. Додатково за адресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Address: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

На грані війни

У травні минуло двадцять років з того часу, як формально закінчилася друга світова війна, розпалена імперіалістичними апетитами нацистської Німеччини, фашистської Італії та комуністичної Москви, і змовою їх диктаторів: Гітлера, Муссоліні і Сталіна. В пожежах тієї війни згоріли Гітлер і Муссоліні, а Сталін з своїм фашизмом, але врятувався від загибелі спекулятивним союзом, із західними державами — американцями, англійцями, французькими, і через цей врятований західними альянсами фашизм світ постійно перебував на грані нової війни, яку в кожній хвилині могли розпалити комуністичні імперіалісти. Загрозами нової світової пожежі сповнена історія останніх двадцяти років. Така загроза існувала, коли більшовицька Москва почала анексувати одну за одною країни Східної і Центральної Європи. Постійно відновлюється ця загроза у зв'язку з подіями в Берліні і Німеччині. В дуже грізній формі спалахнула вона в Кореї. Спради на грані війни опинився був світ у зв'язку з розбудовою советських ракетних баз на Кубі — щоб назвати тільки деякі із багатьох тих подій, які могли викликати нову світову війну.

Тепер такою найбільшою загрозою є війна у В'єтнамі. Газети та радіо повідомлення останніх місяців сповнені тривожними фактами про розвиток загрозливих подій у тій азійській країні, що стала новим тереном, на якому московсько-китайські комуністичні змовники випробовують оборонну готовість і рішучість вільного світу.

Саме тепер мають застати у Вашингтоні в цій справі рішення, на які з надією і тривогою очікує світ. Президент Джонсон упродовж цілого тижня нараджувався із членами свого уряду та з шефами американських збройних сил. Із дотеперішніх повідомлень можна прийти до переконання, що Америка не відступить від своїх зобов'язань і не залишить ще однієї азійської країни на поталу комуністам. Історія вчить і переконує, що тільки рішучість супроти комуністичних нападників може врятувати світ від нової воєнної катастрофи. Такого рішення й очікує світ з Вашингтону.

Грандіозні плани і звужена робота

Нарік, у 1966-му році припадає 50-річчя з дня смерті і разом з цим 110-річчя з дня народження генія українського поета, ученого і громадського діяча — Івана Франка. Українські наукові установи на еміграції готуються з цього приводу вшанувати пам'ять Івана Франка науковими сесіями, збірниками, виданнями нових франкознавчих праць. У видавничій УНЦОЮЗІ "Свободи" вже друкується великий французький збірник-альманах.

Надумався, як звичайно з припіннями, приступити до підготовки відзначення цих роковин також режимні наукові чинники в Україні. Президія АН УРСР прийняла уже й постанову про проведення наукової конференції в травні 1966 року і про видання низки книжок не визначених праць з питань франкознавства. Інститут Літератури при цій же Академії виступив з пропозицією започаткувати в 1966 році публікацію 50-томового видання творів І. Франка, що мало б бути здійснене до 1972 року.

У зв'язку з усіма цими заходами появилася в київській "Літературній Україні" з 16 липня стаття якогось І. Кочубяка п. н. "Готуємося до ювілею І. Я. Франка" з оглядом досягнень "радянського франкознавства" в 1955-1957. Як виявляється з цього огляду, "досягнення" були досить таки мізерні, і минулих відрізку ж по закінченні широко і голосно рекламних "франківських святкувань".

Двадцятирічне видання вибраних творів І. Франка було опубліковане в курйозний спосіб: з вилученням найбільш відомих і характеристичних для світогляду і творчості Івана Франка творів. Створені з великим шумом відділи франкознавства у Львівському університеті, в Дрогобицькому педагогічному інституті і при Інституті Літератури АН УРСР були, як виявляється тепер І. Кочубяка, в процесі "різних реорганізаційних експериментів" зліковані. Також і Інститут суспільних наук у Львові об'єднано з Львівським університетом, внаслідок чого "значною мірою звузилася робота франкознавства й там". Цілий ряд пригрозених франкознавчих робіт "лежать у бібліотечних сховищах".

Так виглядає бальне франківських ювілейних "святкувань" 1950-их років. Треба думати, що з таким же балансом закінчиться й "відзначування" 1966 року, про що може свідчити хоч би той факт, що запланований з великим розмахом у 1957-58 роках "грандіозний задум" видання 87-томового зібрання творів Івана Франка "звужено" тепер до 50 томів.

Тиждень без "Свободи"

Повний тиждень, від 19 до 24-го липня ц. р., "Свобода" не появлялася з уваги на ремонт, цілий ряд змін і модернізацію друкарні. Хоч про цю перерву в публікації "Свобода" попередила своїх читачів рядом повідомлень, впродовж тижня, зокрема під його кінець, телефонні змовки: численні читачі бажали додаткових висвітлень про те, що сталося, чому газета повний тиждень не появляється. "Мені вже терпещь уриватися", — дорікав один з читачів з Коннектикута: "без газети мені вечера не смакує", — запевняв інший, а ще інший жартував, що без газети йому й "жінка не мила".

Усі ці й подібні численні запити та інтервенції були великою заохотою для видавця та працівників "Свободи". Коли газета появляється нормально, нам усім здається це самоозрозумілим, і ми рідко застаноуємося над тим, яка велика порожнеча в нашому щоденному житті була б без неї. Як зі здоров'ям, вартість якої ми оцінюємо щойно під час недуги. Очевидно, що ця недвозначно виявлена тут за своїм щоденником є однаковою заохотою та зобов'язанням як для її працівників, так і для читачів. "Свободу" й її працівників це зобов'язує докласти всіх зусиль, щоб постійно заслуговувати собі на цю увагу, приязнь і доброзичливість з боку своїх читачів, а для читачів це також може послужити пригадкою, що "Свобода" не може обійтися і віджидати без їхньої доброзичливості і постійної уваги та підтримки. Це — взаємне зобов'язання і взаємна залежність, що їх нам пригадав один тиждень без "Свободи".

НОВІ АМЕРИКАНСЬКІ МОНЕТИ

Президент Джонсон 23-го липня підписав закон, згідно з яким державна скарбниця карбуватиме нові десятицентові (дайми) і 25-центові монети (кводри), що не матимуть у собі срібла.

Від 1792-го року згадані вище монети карбували з срібла. Срібною є також одна доларівка, а нікелевою монетою досі була тільки п'ятицентовка, що й так і називають "нікель".

Конгрес — відносно скоро погодив урядовий проєкт в справі нових монет: від моменту його внесення минуло тільки сім тижнів. Департамент Скарбу за два тижні має передати замовлення державній монетарній, і ще перед кінем року нові кводри вийдуть на грошовий ринок. Дещо пізніше почнуть карбувати нові дайми.

Нові монети своїм виглядом не відрізняються від теперішніх срібних монет. Вони матимуть і таку саму вагу, отже без перешкоди можна буде вживати їх в автоматичних машинах поруч із срібними монетами.

Нові монети складатимуться з трьох верств: двох зовнішніх, з того самого матеріалу, що й теперішні нікель і внутрішнього — мідного. Цю внутрішню червоно-жовту верству видно буде на обводі.

Підписуючи новий закон, президент Джонсон заявив: "Наші теперішні монети не зникнуть і навіть не будуть рідкістю на ринку, бо ми маємо в обігу 12 біліянів срібних даймів, кводрів і півдоларівок. І ми випродукуємо їх один біліянів. Отже, срібні монети обертатимуться поруч із новими нікелево-мідними". Президент передбачає, що срібні монети матимуть обіг на грошовому ринку ще яких 25 років.

Збирати ці монети, щоб робити з ними якісь бізнес, немає ніякої потреби, бо Департамент Скарбу має доволі срібла, щоб тримати ціну на цей метал на такій висоті, яка не загрожувала б вартості срібної монети. Державна скарбниця в разі потреби продас срібло по \$1.29 за унцію. При такій ціні один дайм має в собі срібла на 9.3 цента, і тому немає рації переплачувати їх на те, щоб з їхнього срібла продукувати якісь товари.

Отже, Департамент Скарбу вірить, що задля спекулятивних цілей ніхто не буде призибувати срібних монет, хоч деякі особи можуть робити це, гадаючи, що колись в майбутньому срібні дайми і кводри матимуть більшу ціну, як та, що на них вистиснена.

Нових монет мають накарбувати ще цього року 300-400 мільянів, а впродовж наступних 12-ох місяців — 3,500,000,000.

Нові півдоларівки замість 90 відсотків міститимуть у собі лише 40 відсотків срібла і матимуть портрет покійного президента Кеннеді. При купівлі і продажу їх вживається менше, і тому ці монети карбують в меншій кількості, як дайми та кводри.

Нові монети вирішено карбувати з тієї причини, що на світовому ринку, зокрема в промисловості, заперобування на срібло стало більше зростає, а видобуток цього металу в країнах вільного світу не збільшується. Якщо такий стан буде продовжуватися, то Департамент Скарбу муситиме викидати срібло на світовий ринок, щоб не допустити до його подорожчання.

ЗДА мають великий запас срібла — 994,000,000 унцій, але і цього запасу може бути замало, якщо видобуток срібла у значній мірі не збільшиться.

Якби ціна на срібло дійшла до \$1.36 за унцію, тоді промисловцям виплачувалося б переплачувати теперішні срібні монети. Але Департамент Скарбу вірить, що цього не станеться в близькому майбутньому. До того ж в той час буде вже досить нових несприхлих монет, які заступлять на ринку теперішні срібні.

Л. Г.

Мих. Ломацький

ПРО ОЛЕКСУ ДОВБУША

У серпні цього, 1965 року минуло 220 літ з часу трагічної смерті Олексія Довбуша. Загинув він, як гинули тисячі верховинців. Сказав же співівець Гуцульщини, Юрій Федькович — "Гуцульська слава була все кров'яна".

Гинули гуцули, боронячи свободу-волю, гинули в обороні рідних, карпатських гір, криваво здобувши предки їх переданих потомкам. Гинули й зрештову рідну землю-чорногорську кров'ю, щоб на ній росла найкраща квітка, квітка волі!

Так було в Карпатах із першою, так було там ще й не так давно...

Загинув Довбуш у розквіті буйного, героїчного життя в гуцульському селі Космачі, але пам'ять про нього доволі срібла, щоб тримати ціну на цей метал на такій висоті, яка не загрожувала б вартості срібної монети.

Державна скарбниця в разі потреби продас срібло по \$1.29 за унцію. При такій ціні один дайм має в собі срібла на 9.3 цента, і тому немає рації переплачувати їх на те, щоб з їхнього срібла продукувати якісь товари.

Отже, Департамент Скарбу вірить, що задля спекулятивних цілей ніхто не буде призибувати срібних монет, хоч деякі особи можуть робити це, гадаючи, що колись в майбутньому срібні дайми і кводри матимуть більшу ціну, як та, що на них вистиснена.

Нових монет мають накарбувати ще цього року 300-400 мільянів, а впродовж наступних 12-ох місяців — 3,500,000,000.

Нові півдоларівки замість 90 відсотків міститимуть у собі лише 40 відсотків срібла і матимуть портрет покійного президента Кеннеді. При купівлі і продажу їх вживається менше, і тому ці монети карбують в меншій кількості, як дайми та кводри.

Августин Штефан

ЗАКАРПАТТЯ РОКУ 1914-ГО

(11)

Мадельонг зазначає, що Підмалівські були найбагатшими і найбільш поважаними громадянами села. Вони коротко і рішуче повторили, що вони не були там (коли росіяни прийшли) і не могли там бути.

Столяр Британюк, високий, худий чоловік, оповів докладно — як пішов Мадельонг — що козакі забрали його, прив'язали до коня і примусили показати дорогу до Сиготи. Але "військовий аудитор (суддя) розгромив його оборону".

Четвертий підсудний, старий Лукачук, говорив те саме: коли козакі прийшли, він стояв у своєму городі. Вони вирвали йому з рук рикаля, щоб розбити міст.

Свідки — жиди писали на Тору, але що вони зізнавали, Мадельонг не пише. Описав члени суду пішли до села, щоб подивитися на місце вчинку. Тим часом настає вечір і суд був перерваний до другого дня. 13-го ранком по протоколу обвинувач зголосив промову і зажадав кари за параграфом 327. Оборонець у своїй промові просив звільнити четвертого підсудного.

Аудитор через перекладача — бо розправа велася по-німецьки — переказав підсудним обвинувачення і запитався, чи вони хочуть щось сказати на свою оборону. Вони покланялися на своїх свідків, імена яких були записані до

ПАРАДА АВТОМОБІЛІВ

Мюнхен. — Організатори паради мали напевно безсонну ніч. Після кількох галюцинацій днів Мюнхен заявив, що парада буде здійснена тільки в 19 столітті. Римський бог купців і злочинів Меркурій не покладалася на колеса, а мав крила на ногах, що давали йому змогу швидко переміститися. Цим шляхом пішли летунні в 20 столітті, уживши моторів, що їх випробували конструктори для руху автомобілів.

Щоб показати історичний розвиток автомобілів машини, організатори паради познайомили в музеях давні "чужаки техніки": дрезину, що її створив німець Драйс в середині минулого століття, велосипеди різних конструкцій і перші автомобілі, що їх збудував німець Бенц (1886 р.).

Коли ці перші "самоходи" дивовижної форми, з гудками і свистом проїздили вулицями Мюнхену, глядачі голосно реготалися мов на веселій виставі в цирку: таким безпомічними виглядали ці машини, бо не раз у них "не вистачало духу" і доводилося такого інваліда підпихати, щоб він "розігнався" і продовжував свою подорож.

Автомобілі різних фабрик і типів — німецькі, французькі, англійські, американські, чеські — проїздили оздобленими вулицями баварського міста. Між ними були також і "ветерани швидкості", ті, що, наприклад, у 1908 році на міжнародних змаганнях могли показати найбільшу швидкість аж 50 кілометрів на годину! Тут показані старовинні автомобілі з найвищим на той час "комфорт": з накривтям від дощу або з місцем для подорожньої скрині, прив'язаної ремінням задку...

Більшість перших автомобілів мали керівне колесо з правого боку (бо з правого сідав звичайно кучер на козлах у возі, до якого запрягали коней). Пізніше побачили вихід до керівного колеса ліворуч, бо це дає можливість контролювати рух авто, коли треба розминатися з возом, що їде навпроти.

Парада автомобілів у Мюнхені була завершена злету "автомобілів-ветеранів". Цю параду почав 15 липня і "ветерани" об'їздили гарні гірські села Горішньої Баварії, де їх зустрічало громадянство з такою самою привітністю й гумором, як і мешканці Мюнхену.

Не забуваймо, що Баварія слава своїм пивом і різними спеціальними стравами, так що учасники паради автомобілів, що поз'їздилися з цілого світу, zostалися задоволені своїм побутом у цій країні.

Обсерватор

шануймо ж і ми, на чужині суцільного, одного з народних героїв наших, Олексю Довбушу, згадуємо в роковини його смерті.

Вирок мав бути затверджений фельдмаршал-лейтенантом у Сиготі, і тому судді під проводом генерала — маркиза, барона Б., поїхали надзвичайним поїздом до Сиготи. По двох годинах вернулися із затвердженням вирок, який оголосили підсудним. В. Лукачук відпустили додому, а три засуджені деталі півгодини часу, щоб сповідатися і написати завіщання.

У середині села, на майдані поставлено три шибениці. По обох боках вулиці стояло військо, і бичківці дивилися на страту зі своїх дворів та з вулиці.

Засуджених вели жандарми, і вони йшли молячися зі своїм священиком. Ішли спокійно, як люди, які не почувалися за собою жадної вини. Не спротивляючись пішли до шибениць, і не боролися, коли кати пов'язали їх руки.

Першим, як сильнішого страченого Підмалівського, він вступив сам на крило під шибеницею і стояв спокійно. Кат ступав на його ший мотуз, а помічник поправив його, щоб головний кат міг підтягнути мотуз вгору. Смертні судороги обох Підмалівських тривали довше. Слабший Британюк помер швидше.

Мадельонг закінчує свій рапорт реченням: "Коли ця війна скінчиться, приїде час для такої мадлярської політики, яка буде дуже далекою від старого лібералізму супроти схизматиків".

Отже Маркович р. 1918. Це за мадлярських часів, говорив, що на його думку підвищені були невинні. Жиди, що

свідчили проти них, сказав о. Маркович, — ворогувала з ними.

Дійсною причиною юридичних убивств було настрашені населення Закарпаття і тримати його острогом: він був, як зв'язка із слов'янським світом. Однак, така політика мадлярів викликала ще більшу ненависть до них і закріпшала переконання, що закарпатцям не по дорозі з мадлярми, що вони мусять розв'язати співжиття з ними. (Кінець)

Лесь-Лісак

ГОРДІСТЬ

Гордість, про яку я думаю, напевно не є гріхом. Навпаки — мені здається, що гріхом було б її не відчувати. Не тільки тому, що вона шляхетна, чиста, без тіні будь-якого egoїзму. Вона — здається — дуже потрібна, можна б сказати — konieczna. Для таких людей, як ми, і для тих, що тепер виростають і колись займуть наші місця. Вона — це добра гордість, бо коли ми її відчуємо — наша совість каже нам, що ми поступили, як ми треба було поступити.

Гордість, що про неї мова, виявляється здебільше в хвилині, коли ви вимовляєте одне коротке слово. Воно знає всім дуже добре, і ми його часто вживаємо. При різних нагодах і в різних ситуаціях. Вам цікаво, що це за слово, і при чому тут всі ці міркування про "добро", шляхетну гордість, що не є гріхом?

Припустімо, що ви заохотили подивитися на водоспад Ніагари. Той самий "ставетний" водоспад, що ви колись оглядали його на ілюстраціях в шкільному підручнику географії. Скажіть — чи тоді ви могли хоч би мріяти, що зможете оглядати його в дійсності? Тоді, як ходили до гімназії в Перемисль, Львові, Тернополі чи Коломиї?

Отже — ви порішили поїхати оглянути водоспад. Можливо вперше або навіть вдруге, втретє. Бо є люди, що люблять дивитися на нього часто. Вони кажуть, що тоді відчували силу стихії. А ми всі живемо тепер відносно недалеко водоспаду. Бо поїхати "далеко" чи "недалеко" виглядає тепер зовсім інакше, як колись. Бо остаточно тепер усім чи десять годин їзди авто — це вже не "дуже далеко".

Багато речей виглядає тепер інакше, як в часах, коли ми оглядали водоспад Ніагари на ілюстрації в підручнику географії...

Правдоподібно, ви захочете побачити водоспад так, як більшість туристів — з канадської сторони. З того боку він імпозантніший, як з нашого, американського. Отже, ви мусите переїздити через кордон.

Я не хотіла б томити вас депресіями, але чи пригадуєте собі, як колись переїздили кордон у нас — в Європі? Пригадуєте собі, скільки там було різних формальностей, перешкод і всяких інших труднощів? Це не була легка справа. А тут — тепер — це найпростіша річ у світі. Все, що вам треба при собі мати — якщо ви не уродженець З'єднаних Держав — це один папірчик, що зветься популярно "сигніфікант пейпер". І це все. З-поза кордону приїждять тільки кидати на нього оком і казати "окей". Але поки ви подасте його через вікно, сидіти вгидно у своєму авто, документ про ваше набуто громадянство, прикордонні урядовці ставлять вам одне, зажди те саме питання: "Де ви народилися?"

І саме тоді, коли ви відповісте американському чи канадському пограничнику на це питання, до вас приходить ця прекрасна, радісна гордість. Бо ви кажете: "Я в Україні". "Я в Юкрейні". Ви вразно вимовляєте це слово, і воно звучить як музичний фрагмент. Як початок, ні, радше як синтез якоїсь чарівної пісні. Ви вразно чуєте мелодію цього слова "Я в Юкрейні" і враз вам приходить до голови думка: "Хіба це можливо, щоб в одному слові можна було замкнути стільки змісту? Щоб одним словом можна було так багато сказати? Там же ціле життя, там роки пройдегого, там суть нас самих — там усе, що було колись, що є тепер і чого сподіваємося у прийдешньому. Все, що дороге — колись, тепер і назавжди..."

Вони рожеві, як сама весна, і свіжі, як розквітлі кохання, як дівчини уста, як вітра колисання. На кручі, над Дніпром, після нічного сна...

Вони рожеві, як сама весна, і свіжі, як розквітлі кохання, як дівчини уста, як вітра колисання. На кручі, над Дніпром, після нічного сна...

Вони рожеві, як сама весна, і свіжі, як розквітлі кохання, як дівчини уста, як вітра колисання. На кручі, над Дніпром, після нічного сна...

Вони рожеві, як сама весна, і свіжі, як розквітлі кохання, як дівчини уста, як вітра колисання. На кручі, над Дніпром, після нічного сна...

Вони рожеві, як сама весна, і свіжі, як розквітлі кохання, як дівчини уста, як вітра колисання. На кручі, над Дніпром, після нічного сна...

Вони рожеві, як сама весна, і свіжі, як розквітлі кохання, як дівчини уста, як вітра колисання. На кручі, над Дніпром, після нічного сна...

Здавалося б, така собі звичайна подія... Прикордонний урядовець питає вас, де ви народилися, а ви відповісте: "Я в Україні".

Здавалося б, ніби звичайна формальність. Але ні — ви чуєте мелодію цього слова, звук вашого власного голосу — і вам стає радісно, що ви можете сказати це слово. Ви вимовили його так сміливо, з гордістю. Чітко, круто, міцно, щоб вітер, що надлетів від ріки, міг понести його вгору. Бо це для вас велике слово. Прекрасне і дуже важливе.

Зрештою, ви не могли б відповісти інакше. Бо ніби як? Ви ж не відповісте, "де ви народилися", — "бо це кінець — кінець не мало б в цьому випадку ніякого сенсу. Алеж питання поставлено ясно. "Старий край" — це італійського емігранта — це Італія, для німецького — Німеччина, а як ж з "України". А втім, — прикметник "старий" — не завжди звучить приємно. Чи, наприклад, багато людей чванять тим, що вони "справді старі"? А ви про "свою" країну не хочете ні в "світі" сказати щось відоме. Для вас вона "така найкраща" — чи не так?

Чи прикордонний урядовець, який денно питає сотні людей "де ви народилися" — запришучує вашу радісну гордість?

Це вже його справа, але він же виразно чує вашу відповідь. Він чує слово, яке мусить залишитися йому в пам'яті. Зокрема, коли чує його від більшості кількості людей. Можливо, що він небагато знає про Україну. Але ці люди збудили "похолодіння" — значить, існує така країна.

А може навіть вам припадати, що, почувши вашу відповідь, прикордонний урядовець всміється до вас так, як той молодий, карокий, що вигукнув: "Та не вжє ж ми земляки?" І не звачаючи на догву валку авт поза вами, долав розказувати, що він так український, народжений в Канаді, в третьому поколінні, але вдома говорить по-українськи; що він хоча б до української школи і таке інше. І він зовсім не бентежиться тим, що англійський пасажир, що чекає на перевірку, чує, як він розмовляє з вами "чужоземною мовою". Він — вільний в уніформі канадської держави. Бо, бачите, — він також гордий, що він — український і радіє з того, що зустрічає земляків.

Здається, що в цьому мелодійному слові, яке вимовляємо при переїзді через американсько-канадський кордон, є така якась незвичайна сила...

Здається, що в цьому мелодійному слові, яке вимовляємо при переїзді через американсько-канадський кордон, є така якась незвичайна сила...

Здається, що в цьому мелодійному слові, яке вимовляємо при переїзді через американсько-канадський кордон, є така якась незвичайна сила...

Здається, що в цьому мелодійному слові, яке вимовляємо при переїзді через американсько-канадський кордон, є така якась незвичайна сила...

Здається, що в цьому мелодійному слові, яке вимовляємо при переїзді через американсько-канадський кордон, є така якась незвичайна сила...

Здається, що в цьому мелодійному слові, яке вимовляємо при переїзді через американсько-канадський кордон, є така якась незвичайна сила...

Здається, що в цьому мелодійному слові, яке вимовляємо при переїзді через американсько-канадський кордон, є така якась незвичайна сила...

Здається, що в цьому мелодійному слові, яке вим

Степан Куропас

ШІНКАГОВСЬКА ХРОНІКА

«Поети і підполковники» — під таким гаслом комітет 52-х громадянських діячів зорганізував вечір української культури. Три сотні учасників вислухали рефератів літературознавців: Богдана Рубчака, який запровадив їх в царство поетів на Україні. Поетів, казав він, це хребет нації і раз Хрущов хвалився, що вистачить вистріляти всіх поетів і нації нестане. Д-р Маркус зупинився на національній бібліотеці в Києві і намітив комісарів на українську літературу. Рішення написати до ЮНЕСКО протестативного листа в цій справі. Мистро Іосип Гіряк оудивлявся нас читанням творів Симоненка, дефізом якого було «Не стала навколівши гордість моя», що було названо на сцені відповідним транспарантом. Гірякові уже 70-літ, родився в родині дяка. Дівчу «Не стала навколівши гордість моя» можна застосувати і до Йосипа Гіряка. На сцені до засланих, в концтаборах, на еміграції, в барі Народного Дому в Нью-Йорку, в «Лісі Микита» Гіряка, Сироминим бенкетом шановано його того вечора. Організатором імпрези був д-р І. Мула, передієдник 399 Відділу УНСоюзу.

Марада в справі молоді — відбулася 17-го червня в Шерман Гавзі. Інспектор шкіль УКАА д-р. Вілос, професор Антонюк, о. Шарик, о. Кулик, гол. передієдник П. Лисовий та гол. радний М. Куропас — радили, як би розв'язати з'явившимся рішенням Головного Уряду розбудити життя молоді в ширшому соціальному масштабі, бо молоде, це Гетта вже с. Окрема комісія має опрацювати програму праці.

Ювілейна Зустріч із УСС — мала в нас скромний характер. Вже відзначувало 50-ліття УСС-ів, тепер 100 осіб прийшло на імпрезу вручення «пропагандистних відзнак», а тому було 23 УСС-ів. Проф. Завитий, голова ОБ-УА розпочав імпрезу, а Норберт Рибак виголосив реферат. Панове Тимцюрак і Даківський асистували при врученні відзнак. Д-р Рудавський відспівав пісню «Синя чічка», а ювілянти заспівали «Ой у лузі».

Бенкетом «Ветеринарних Лікарів» — 29-го травня вшановано 15-ліття організації. Імпрези ветеринарних лікарів не мають непотрібної доміни, вони веселі, свої, господарі дбають не лише за се,

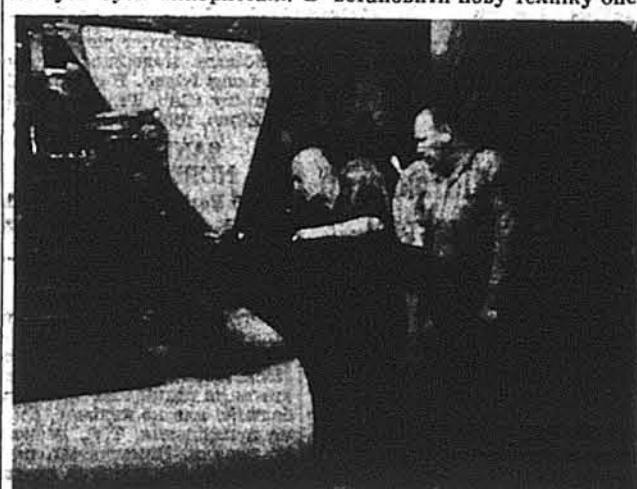
бе і своїх панів, але опікуються також гостями, яких запросили. Ветеринарних лікарів в Америці і Канаді мало, але зате багато в них розмаху і дружин, держаться своєї організації. З Вашингтону, Нью-Йорку, Саскатуну, Вінніпегу вони приїхали на 3-й і Ювілей. Всіх їх 39, стали до спільної зими, між ними одна жінка — д-р Балицька. Професори Розгін і Чинченко в пошани між ними. Всіх ветеринарів я особисто стрічав. Не мав, на жаль, нагоди пізнати п-і д-р Балицьку. Я інтересувався, хто з них є членом УНСоюзу і присно розчарувався, бо інших я не стрічав. Організацію на нову каденцію очолює д-р Євген Богачевський. Атракцією ювілейного бенкету був добре зіспіваний квартет Клубу Львовян в складі: Леся Куропас, Слава Садан, Тана Назаревич і Миросла Нагорняк.

Відзначення 15-ліття діячів оселі в Равид — Лейку — відбулося в присутності Єпископа Преосв. Габра і його канцлера монс. Паски. Програма мала такі пункти: вступне слово д-ра Вігінного, музично-вокальний проєкт з'єднань ОДУМ'у та продукції танцювальної групи «Калина» з Мільоки. Не було непотрібних і нудних промов. Програма зробила гарне враження серед присутніх своїх і американських гостей, очоленіх посадинок міста Бургессом. Провідником програми був інж. Григорчук. Владика Габра живо інтересувався оселлю, її будовами, виховною програмою та планами на майбутнє.

Українсько-Польсько-Чехо-Словачківський Фестин — в городі Возняка на Влу Айленд Євню 20-го червня зібрали коло 500 осіб. Музичну програму дали національні групи. З поляків промовляв полк. Гарцай, за честьну групу говорив інж. Кубічек, а від українців вітали учасників і ідею спільної праці — автор хроніки. Ідея польсько-українського розуміння і спільного фронту проти большевиків і фронтів не с тепер популярною. Треба великих людей серед згаданих груп для такого великого задоволення. Але краше с шукати поміч в сусідів, ніж десь далеко в світі, хоч союзники вводи добре мати, але сусіди — союзники усе ж таки краще. Якщо можлива буде така ситуація. Найбільші вороги ЗДА: Японія і

МИНУЛОГО ТИЖНЯ «СВОБОДА» НЕ ПОЯВЛЯЛАСЯ, АЛЕ ПРАЦЯ ПРОДОВЖУВАЛАСЯ

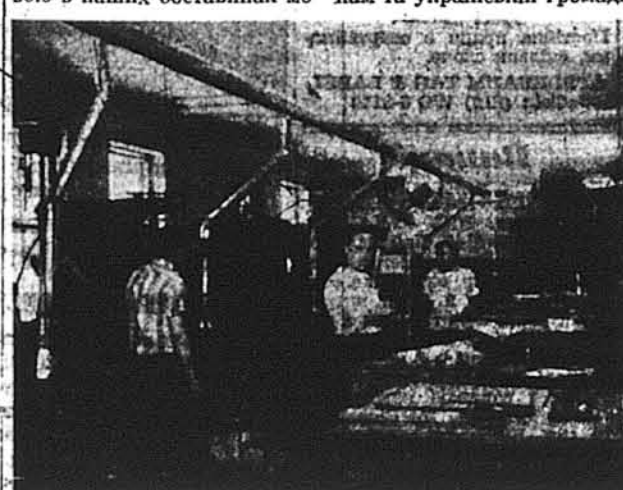
Упродовж минулого тижня, від 19 до 24-го липня, «Свобода» і англомовний «Український Тиждень» не появлялися, але праця в редакції й адміністрації та, зокрема, в друкарні повною мірою продовжувалася. Це друге число «Свободи», що появляється в новому форматі, достосованому до стандартного формату американських газет. Це число газети с на один інч з чвертю вузше, при чому зменшено головні незадруковані маргінеси по боках і всередині. Ширина колонок зменшилася тільки на пів «емса», але менше всі залиси друкарського складу вже не можуть бути використані. В

Великого знання й уваги вимагала переставка великої друкарської преси на новий формат «Свободи». На фото видно частину преси із заложеною вже ролькою нового формату паперу. Пресман Теодор Гіль приглядається, як інженер-спеціаліст переводить одне з багатьох достосовань машини.

«Свободі» нового формату вже немає ані однієї лінійки давнього складу, включно із оголошеннями, які постійно повторюються. Все, що тепер друкується та друкуватиметься в майбутньому, с виключно новий склад. Щоб могли перейти на новий формат, все треба було перескладувати, що вимагало часу і праці. Треба було поробити також цілий ряд змін і переставок у друкарських машинах, зокрема у великій пресі. Ці зміни переводив спеціаліст-механік при асисти друкера «Свободи» (пресмана) п. Теодора Гіля. Треба було змінити, себто закупити нові всі форми для сторінок «Свободи», як також встановити нову техніку опе-

рування ними. Переводячи всі ці зміни, рівночасно переведено основний ремонт друкарні: відмалювано приміщення, включно з долівою, все починяється та заінстальовано ситему абсорбування гарячої та пилу з олова при лінотипах, що поважно поліпшує санітарні та гігієнічні умовини праці для працівників-лінотипістів. Усі зміни складу та оперування новими формами перевели працівники друкарні із своїм форманом Анатолем Домарцким на чолі. Всі ці зміни були переведені «з духом часу» — найбільш можливо в наших обставинах мо-

Працівники заагараженої фірми закінчують працю при інсталяції вентиляційного устаткування в складальному відділі друкарні «Свободи». Як видно на фотознімку, до «горничка» із розстеленим оловом при кожному лінотипі доведено вентиляційну руру із одної центральної рури, якою мотор відгасає гарячі і пил, безпечно поліпшуючи умовини праці лінотипістів. Посередній видю формана друкарні Анатолія Домарцського, а зліва молодого метранпажа Володимира Калиновського.

Концерт хору «Трембіта» в Ньюарку

Хор цей проіснував вже 15 років і що дату відсвяткував концертом, який на довго залишить милий споми. Концерт відкрив коротким словом про хор, його працю по сьогоднішній день проф. М. Цяпка, який с головово цього співочого товариства. Пані Дарія Каранович, відома нашому громадянству як піаністка і педагог, короткими, але ясними словами розказала про хори, їх культурне значення давніше і тепер, зробила порівняння із хорами окупованої України. Присміло було бачити наразі жінку доповідцем з коротким, але річчим словом. Фейлетоніст Ікер — І. Керницький читав свої твори. Ці дві точки були літературною частиною концерту. У музичній частині вечора головним виконавцем був хор — ювілянт. Диригент д-р Ігор Соневицький доконав чуда з цим хором.

Публіка слухала заворожена красою пісні і її виконанням.

Другим виконавцем муз. програми була співачка п. Т. Лихолай, мило сопроно, яка виконала декілька пісень під акомпанімент д-ра Соневицького. П. Лихолай співав гарно, дикція у неї добра.

На окрему увагу заслуговує виступ двох молодих адептів музики, а саме скрипаль Юрія Вожаківського і Євгенія Волля. Молодий скрипаль почувався на сцені вільно, грає, розуміючи річ, часами не надто технічно досконало, але вилно у нього непересічний талант. Те саме можна сказати про його акомпаніаторку п. Волля. Це учениця класу фортепіану п. Каранович. Цілість концерту залиши-

ла мило враження. Всіх виконавців нагороджувало оплесками без різниці і квітами. Диригент, обдарований великим коштом квітів, поймавав нам хор, який на рівні з ним заслуговував на похвалу. Публіка довго коментувала зміни, які зайшли у хори, а хор пішов на приїзти, яке йому приготували пані в укр. католицькій школі в Ньюарку. І тут були привіти, телеграми для хору-ювілянта, а потім промови, побажання і плітки, які намітив сам диригент, обіймаючи, при співпраці хору, зробити з нього висококомітету оцінювача. Цей незабутній, присмілий вечір закінчив словом проф. Цяпка. Не можна поминути праці і трудно сталої акомпаніаторки хору п. М. Павловської, яка с завжди готова працювати разом з хором. На кінець хотілося б побажати хором, його диригенту, голові і цілій управі сили і витривалості та дальших успіхів.

Оксана Согор-Тарнавська

Ірвінгтон

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У «Свободі» за середу від 16-го червня п. р. на першій сторінці було надруковано коротке повідомлення про Річні Збори Об'єднаного Комітету Української «Американських Організацій» Нью-Йорку від 12-го червня п. р., в якому не із злого волі дописувача було помилково надруковано, що звіт подав голова Контрольної Комісії мгр Іван Ганущак.

Мас бути: в імені Контрольної Комісії, головою якої був мгр Іван Вилик, звіт подав п. секретар Микола Ганущак.

П. Б.

Закінчення шкільного року в суботній парохіяльній школі українознавства в Акрон, Огайо

Закінчення суботньої парохіяльної школи Українознавства в Акрон, Огайо відбулося святочно в неділю, 13 червня п. р.

О год. 6-й вечором шкільні діти, разом з родичами, зібралися в церкві на Благодарственный Молебень. Після Молебня і благословення Найсвятішими Тайнами, на сходах церкви зроблено спільну зніжку. Після того всі перейшли до церковної залі на прийняття, що його приготував Батьківський Комітет під проводом голови п. В. Галамая і касира п. О. Микитина. Відтак почалася вшановна програма закінчення шкільного року, якою проводив п. В. Галамай.

Змістовне, вступне слово до родичів і учнів, виголосив парох-управитель школи о. Т. Дурбак. Важливість і потреба науки, історія нашого парохіяльного шкільництва в ЗДА, завдяки до науки у місцевій суботній парохіяльній школі й її учнів, — це головні точки цінної доповіді.

З черги пані Антонія Дурбак, опікунка-учителька чотирьох клас, цікаво представила свої спостереження з науки рідної мови, підчеркнувши при тому успіхи деяких учнів. Опікун п'ятого класу п. Володимир Лесняк, висловив надію, що нас повичений на науку релігії, рідного обряду, рідної мови та історії, не був даремний. Учні багато з того скористали і це їм залишиться на будуче. Звертаючись до примірних учениць п'ятого класу, які в тім шк. році свою науку вже кінчають, напоямав їх, щоб вони постійно інтересувалися українською книжкою, вправлялися в читанні і писанні рідною мовою, старалися здобути середню і вищу освіту, серед чужинців гідно репрезентували себе як українці та, щоб зростали в

любоби до своєї церкви і на-роду.

Відтак слідувала роздача свідоцтва. Викликувані по азбуці й по класам учні підходили до головного стола й з рук своїх опікунів класе-держували річні свідоцтва. Учениці п'ятого класу, крім свідоцтва, одержали ще від Пароха на пам'ятку гарні українські молитвенники.

Представники шкільних товаришок, одна з найкращих учениць п'ятого класу, Оряна Микитина, звертаючись до о. Пароха, учителів, членів Батьківського Комітету, родичів, парохів і гостей, висловила слово подяки та приречень від імені учнів.

В диточій мистецькій програмі хор шкільних дітей під управою п. А. Дурбак відспівав кілька пісень. Відтак слідувала хорова декламація «На моглях невідомих Стрибців», в якій виступали такі учні: О. Пенчарська, В. Луць, І. Луць, В. Волошин, З. Порівський і В. Волянський. Гарно випало хороше читання учнів 3-ої класу п. н. «Тарас Шевченко» і учнів 1-у класу п. н. «Княжий гор-род Київ».

Завершенням мистецької програми була інсценізація п. н. «Цятка на могилі», в якій виступали учні: О. Микитина, в ролі мамі, М. Дурбак і С. Вибик, як п'яті, О. Порховська, в ролі поета.

Додатковою точкою програми був виступ вітарного хлопця і учня 3-ої класу Давида Зарокі, який в англійській мові подав свої враження з поїздки до Стемфорду на Конвенцію Вітарних Служащих. Подякою о. пароху, учителю, жінкам, що помагали в підготовці цілого прийняття, голова Батьківського Комітету, п. Володимир Галамай закінчив святочну програму.

В. Л.

Д-р Богдан ФАРАОНІВ

вїхав на вакації.

КАНЦЕЛЯРІЯ БУДЕ ЗАКРИТА

від 24 липня до 7 серпня.

КОНСИСТОРИЯ УКРАїнської ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ в США

повідомляє про встановлення

СТИПЕНДІЙ

ІМ. ЛЕСІ ІВЧЕНКО (Л. ОЛЕНКО)

В СУМІ \$200.00

яка призначена для православної студентки високої школи.

Заяви, разом з життєспісом і свідоцтвом про шкільні успіхи надіслати на адресу:

L. IVCHENKO FUND
P.O. Box 595
So. Bound Brook, N.J. 08880

До уваги КЛІВЛЕНДУ і ОКОЛИЦІ!

В П'ЯТНИЦЮ, 6-го СЕРПНЯ 1965 р.

о год. 7:30 вечора

в приміщенні

УКРАїнського НАРОДНОГО ДОМУ
2255 West 14th Street — CLEVELAND, Ohio

— відбудеться —

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів УНСоюзу
КЛІВЛЕНДУ та ОКОЛИЦІ

до участі в яких управлені і запрошені усі конвенційні
Делегати та представники наступних Відділів
УНСоюзу:

КЛІВЛЕНД:

102, 112, 240, 251, 291, 328, 334, 336, 346, 358, 364.

АКРОН: ЛЕЙКВУД: ЛОРЕНН:

180, 295. 108. 50, 233.

Збори присвячені обговоренню
НОВИХ ЗАБЕЗПЕЧЕННИХ ГРАМОТ та інших
ПОПРАВЛЕНЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ
УНСоюзу, введених з дня 1-го липня 1965 року.

У Зборях візьмуть участь:
ДМИТРО ПИМАГАЛА — головний радний УНС
ОСНА ОЛІШКЕВИЧ — головна радна УНС
ВОЛОДИМИР ГІРЯК — обл. організатор УНС
На Зборі запрошені всі члени і не-члени УНСоюзу,
зайняті справи життєвого забезпечення.

ОКРУЖНА УПРАВА

ПОСАДА ДЯКА-ДИРИГЕНТА

Українська Церква Пречистої
Діви Марії в Мінзрак, Па.,
пошукує кваліфікованого дяка-диригента, який володіє б
добре українською та англійською мовами. Безплатне гарне мешкання. Платня після умови. Голоситись на адресу:
ST. MARY'S UKRAINIAN CHURCH
116 Ella St., McKees Rocks, Pa.

Читайте українські книжки

і газети, бо часто читання

веде до просвіти, а просвіта

— це сила

НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК

за гарне свідоцтво

для Ваших дітей у юнацькому
віці це ПЕРЕДПЛАТА на ці-
кавий, ілюстрований місячник

ЮНАК

Річна передплата 5.00 дол.

• Порадьте Ваших друзів і знайомих, щоб заперезували «Юнака» для своїх дітей.

• На бажання вислатимось безкоштовно показове число.

YUNAK Magazine

2199 Bloor St. West, Apt. 14

Toronto 9, Ont., Canada

Дітмося з Друзями, Знайомими та Українським
Громадянством сумно вісткою, що наш
НЕЗАБУТНИЙ ПОБРАТИМ, АКТИВНИЙ КОЗАК

сл. п. РОМАН ДУДИНСЬКИЙ

кол. адвокат на Буковині.

член Українського Академічного Козацтва «Запорожжя» в Чернівцях, член довірених культурно-освітніх товариств на Буковині і на еміграції, згинув трагічно 9-го липня н.р. в Мельбурні, Австралія, на 53-му році життя.

Похорон відбувся у віторок, 13-го липня 1965 р. з української православної церкви в Есседон біля Мельбурну, Австралія.

FIDUCIT!

Засмучений родич нашого Дорогого Побратима —
сподіваємо наше глибоке співчуття.

20-го липня 1965 р.

СТАРШИНА
Українського Академічного Козацтва
«ЗАПОРОЖЖЕ» — Нью-Йорк.

Дітмося сумно вісткою з Рідними і Прийнятими,
що в дні 12-го липня 1965 р. ненадійно відійшов від нас
згинувши трагічною смертю в автомобільному випадку
НАШ НАЙДОРОЖЧИЙ МУЖ, БАТЬКО І БРАТ

бл. п. д-р ЄВГЕН БОДНАРУК

бувший адвокат в Чорткові, Отині і Кросні.

Важким горем прибиті:

ЛІДА з Баранків БОДНАРУК — дружина

ЗЕНОН — син

ОКСАНА — дочка

СТЕФАНІЯ — сестра (в Польщі)

Замість квітів на могилу

бл. п. Стефанії Стетневич

складають \$10.00 в пожертві на українських інвалідів

Marin і Мирослав ЛАВУНЬКИ з дітьми.

Дітмося сумно вісткою, що в дні 12-го травня 1965 року в Олеську,
на Рідних Землях, по прийнятті Найсвятіших Тайн, упокоївся у Гос-
поді 81-мих років свогою трудолюбивою та повною поспіхом для добра
других життя

НАШ НАЙДОРОЖЧИЙ МУЖ І ТАТО

БЛ. П. КИРИЛО ОРИШКЕВИЧ

Покійний впродовж цілого свого життя не мав ворогів, натомість мав
багато-багато свідків його гідних наслідкування діл та нічим неспланованого
життя. За його добрі діла Громада відділяла своєю численною присутністю
на Похоронних Відравах. Похований недалеко могили своїх Батьків та далеких
Предків.

Ми глибоко переконані, що пригортання Рідної Землі буде йому пресми.

ГОРЕМ ПРИВІТИ:

Дружина — ОЛЕНА з ДАНИЛИВЧИЧ

Син — д-р ОСТАП ОРИШКЕВИЧ

Праця

HELP WANTED MALE

ORDER PICKER
Тільки досвідчені при жіночій
експлуатації і спортів
одягу. "Hanging Merchandise".
Провідна крайова компанія.
312 OX 5-2907 — Mrs. Keleman

**SHEET METAL — PUNCH
PRESS & BRAKE
OPERATORS**
Able to work from blue prints
and do set-up.

**SHEET METAL MECHANICS
AND ASSEMBLERS**
with job shop experience.
WELDERS
capable of set-up
Liberal benefits.
NEWARK METAL
PRODUCTS
Mark Road, Kenilworth, N.J.
(201) 686-6400

AUTO MECHANICS

50-50 PROFIT SHARING

We require mechanics for our
new expanded facility. If you
are an expert technician and ac-
customed to repairing cars in
the finest manner, you are eli-
gible to work in one of the best
equipped and busiest Chevrolet
Service Departments in New
Jersey. These is no better pay
plan anywhere. No shop has
more to offer. 50-50 on all labor,
guaranteed minimum wage, va-
cations paid on the basis of your
average earning, the
NADA pension retirement plan,
6 days sick leave, life insurance,
Blue Cross Plans, 5 day week,
paid holidays, free uniforms,
free employee parking, average
earnings paid while attending
G. M. training and technical
classes, our own employee
dining room, highest factory
claim hourly rate, and other
benefits too numerous to men-
tion. Call Bob Henry Service
Manager for appointment for
personal interview.

Chapp Chevrolet Corp.
200 Valley Street
SOUTH ORANGE, N.J.
(201) SO 3-4000

*Mechanical Inspector

*Layout Sheet Metal Operators

*Mechanical Assemblers

*Engine Lathe Operators "A"

*Turret Lathe Operators "A"

*Machinist "B"

*Panel & Control Wiremen

*Layout Sheet Metal Men

*Shear Operator

*Milling Machine Operator

EXPERIENCED
FULL TIME & PART TIME

Good Salary
Excellent Benefits
Apply Personnel Dept.

BOGUE ELECTRIC MFG. CO.

106 Pennsylvania Ave.
PATERSON, N. J.

Bus # 4
An Equal Opportunity
Employer

**AUTOMATIC
SCREW MACHINE
OPERATOR — SET-UP**
FOR NEW BRITAIN, NA-
TIONAL ACME MULTIPULE
SPINDLES AND CLEVELAND
SINGLE SPINDLES
Permanent Position; Pleasant
Working Conditions, Modern,
Air Conditioned Shop.
AMERICAN PRODUCTS CO.,
INC.

610 RAINWAY AVE.
UNION, New Jersey

**SHEET METAL
POWER BRAKE
OPERATORS**
Own Setups. Speak English.
Pension, Hospitalization, etc.
in North Bergen, N.J.
(201) UN 4-0300

ДРУКАР
фахівця на друкарській
пресі "ECLA".
Постійна праця з переважною
м. скільки копій.
APPELBAUM TAG & LABEL
Tel.: (212) WO 6-3170

Ваканції

CRANES — ЖУРАВЛІ
Kerhonskon, N.Y. Tel.: Ker-
honskon 626-2149. Найкраще по-
ложення на горі Монтаскус,
серед лісів укр. вакаційна осе-
ля. Винаймає 2 кімн. вповні
власновані апартаменти з те-
плого і зимного водою і тупом
по \$25 тижнево, а 3 кімн. ком-
фортні бонгала з лазничкою,
тупом і гарячою водою від
\$30 за тижень. До Союзівки
10 мін. Виконаний побут \$3
від особи, діти до 12 літ \$1.50
за ніч. Студенти, емерити і
стара війна, мають 10%-ву
знижку.

CATSKILL MOUNTAINS
улюблені кімнати і катедри,
гаряча і холодна вода, прив. озе-
ро, риболовля, лодкування, 2
катедри, також старовинний
сільський дім — 3 апартаменти з
видом на озеро. Поміжковані
ціни. Зайдіть провести з нами
вакації!

JOHANNESSEN
Sunny Brook Acres, Box 361
KERHONSKON, N.Y.
914 — 626-3588

Вояки морської піхоти ЗДА наступають на позиції кому-
ністичних партизанів поблизу місцевості Чу Лаї в Пів-
денному В'єтнамі.

Вшанування Гол. Отамана Петлюри й полк. Є. Коновальця в Рочестері

3 ініціативи Товариства
Прихильників УНР і 20 Від-
ділу ОДВУ, та заходами суспі-
льно-громадських органі-
зацій міста Рочестеру ство-
рено Святковий Комітет для
вшанування пам'яті Голови
Директорії та Головного О-
тамана військ УНР Симона
Петлюри, та Командира Сі-
чових Стрілецької першої
Голови Проводу Українсь-
кої Націоналістичної партії
Євгена Коновальця, що відбу-
лося у великій залі в Україн-
ському Народному Домі
16-го травня ц. р.

Американський гімн ви-
конала відома співачка п-ні
Марія Клімич, в супроводі
піаністки п-ні Л. Демиденко.
Вступним словом відкрив
Академію голова Святкового
Комітету п. Петро Лихо-
шерст. Він же попросив при-
сутніх вшанувати пам'яті
полеглих хвилиною мовчан-
ки.

Головну доповідь виголо-
сив мр. Михайло Середович
з Сиракуз, Н. Й. У мистець-
кій частині першою точкою
було фортепианне соло, що
ї виконала панна Л. Бор-
сенко. Вірш "В пам'ять Си-
мона Петлюри" декламу-
вав А. Омеленко, Солю-
спів "Синя чічка", муз. Гай-
воронського, "Рухи нічок",
муз. Майборди виконала
Марія Клімич, при супро-
воді піаністки Л. Демиденко.
Монолог "Мати" Л. Карабі-
нєвича виконала п-ні П.
Ванжа. Декламатори були
зразково підготовані фак-
вою силою — відомою ар-
тисткою п-ні Л. Карабіневич.
Не менший аплодз зібрала
п-ні Марія Клімич, що ви-
конала дві пісні при супро-
воді п-ні Л. Демиденко.

Академію закінчено спі-
вом українського національ-
ного гімну.

Про Україну в американських школах

Уперше в американській
школі в місті Бунтон, Н. Дж.
демонстровано під час шкіль-
ної лекції "Свобода".

В школах в старших клас-
сах з лекції, що дають уч-
ням початки політичного
знання.

Один із учнів приніс те-
лікаві чисел нашого часопи-
су, щоб ознайомити школярів
з Україною, показати, що
чужомовна преса має солідні
газети, та що українці віді-
ють окреме число і англійсь-
кою мовою.

В столиці сьейту Нью
Джерсі — Трентоні з школами
для глухих. Там навчаються
діти й юнаки та юначки, що
не зовсім глухими, а мають
деякий відсоток слуху. Для
них зібрані тут дуже коштовні
приладдя, класні примі-
щення обладнані спеціаль-
ними репродукторами і т. д.
Є й бібліотека — в її примі-
щеннях улаштовується ви-
ставка мистецьких робіт уч-
нів, національного змісту та
інші.

І ось, на протязі 6 тижнів
у великому вітражі уперше

Участь української малярки з Канади в мистецькій виставці в Римі

Вінніпег. — Лілія Оброца
з Вінніпегу, яка закінчила
студії внутрішньої декорації
в Манітобському університе-
ті, сьюдусе вже другий рік
малярство в Академії Мис-
тецтва у Римі у професора
Людвіга Монтанаріні. На ви-
ставці, яка відбулася в Римі в
днях 29-31 травня і в якій
взяли участь малярки, що жи-
вуть і творять або студіюють
в Римі, Лілія Оброца єдина
репрезентувала Канаду, а
разом з цим і канадійських
українців своїми картинами.
В загальному у виставці взя-

ли участь малярки 31 різних
національностей. У Вінніпег-
ському шкільнику "Ді Віні-
пег Трібун" появилася но-
татка про Лілію Оброцу з її
світливою на тлі її картин. В
нотатці зазначено українсь-
ку національну приналеж-
ність нашої молоді малярки.

3 ВУЗЛІВІК

Гурт дописувачів у часо-
писі "Робоча Газета" з 2
ліпня розповідає, як добу-
вають новий корпус біля
Мелітопольського моторного
заводу, зокрема побутові
приміщення, призначені для
мешкання та обслуговуван-
ня робітників.

Є плити, — пишуть вони,
— нема каркасів. Є каркаси
— нема плит. А побут? Бу-
дівельники та монтажники
живуть і харчуються, як
прядуться, з вузлівиків.

Король виступив наперед,
стріляючи людей. — Це є мій
обов'язок, — він верещав,
— мій привілей знищити воя-
ків могого сина!

Праця

MALE & FEMALE

**ДО ЧИЩЕННЯ БЮР
ЧОЛОВІКИ І ЖІНКИ**
для NEW BRUNSWICK &
HIGHTSTOWN AREA
Мусить мати авто; добра
плата.

Повний час або на кілька го-
дин, бенефіта, пл. шпиталю,
операції, вакації і т.д. Пишіть
і дайте число телефону до:
Mr. Halg Zarifian, Supervisor
REALTY MAINTENANCE Inc.
c/o McGraw Hill Building
Princeton Rd., Hightstown, N.J.

Праця

HELP WANTED FEMALE

МЕДОБСТРИ
Practical — Licensed
ПЕРСОНАЛ І НА ДНІ — ВСІ
ШІХИ. ШІДРІ БЕНЕФІТИ
Присильне оточення в одній з
найбільш модерних лікарень
на Long Island. Напроти IBM
Country Club. Тел. до: Mrs.
G. Zinno, director of nurses.

**SANDS POINT
NURSING HOME**
1440 Fort Washington Blvd.
Fort Washington 516 PO 7-2320

ГОСПОДИНЯ
мусить бути з досвідом, відпо-
відальна, для родини з 2-ох
дітей в "air cond." домі в Great
Neck. Легке варення, вожняк,
автом до стації і на проїзд по-
близь, але не вночі. Окре-
ме приміщення, T.V., доско-
нала плита. Вимагається реко-
мендації. Відповідати по-ан-
глійськи.

GREAT NECK, L.I., N.Y.
516 — HU 7-3251

**Потрібно
СЕКРЕТАРКИ**
до лікарського кабінету зі
знаннями англійської, ук-
раїнської та польської мо-
ви. Вечірні години праці.
Платня за домовленістю.
Письмові зголошення над-
іслати на адресу: SINOVI
SHTOKALKO, M.D., 179 North
7th Street, Brooklyn 11, N.Y.

Business Opportunity

ДЕЛІКАТЕСИ-ПРОСЕРНИ
47 Hells St., Brooklyn Heights
Добре сусідство, понад \$1,700
тижнево, 6 днів, в неділю за-
крито. Добре пиво і канапки.
Ціна \$15,000 — \$5,000 готівки.
"Air cond.", 3 кімн. апартамент
позаду, біля 8th Ave. Subway
до High St. або 7th Ave. Sub-
way до Clark St., Brooklyn.
Tel.: MA 4-5927

УКРАЇНСЬКА ЦАДНИЦЯ КЛІВЛЕНДУ The Parma Savings Co.

Основана 1915 р.
Баланс
НА 30 ЧЕРВНЯ 1965 р.

Активи:	
Гіпотечні позички	\$20,438,427.54
Інші позички	166,751.31
Готівка й Державні Облігації	3,534,552.84
Акції Федерального Банку (F.H.L.B.)	293,300.00
Інші інвестиції	1,202,812.50
Будівки й улаштування	293,595.48
Інші активи	206,932.45
Разом	\$26,136,372.12
Пасиви:	
Ощадності	\$23,720,606.46
Ескров і позички на будови	751,500.62
Інші зобов'язання	2,538.11
Спеціальні резерви	41,785.04
Акційний капітал	177,997.62
Резерви	1,441,944.27
Разом	\$26,136,372.12

Центрально:
5839 Ridge Road
Parma, Ohio

Українська філія:
2190 Professor Street
Cleveland, Ohio

Ройлтонська філія:
6465 Royalton Road
N. Royalton, Ohio

ТАРЗАН, ч. 5 469. Маска Піта!

Клайд Фіппс і Дон Рід ви-
трищили очі одного з
надмірних задивуванням, не-
розуміючи нічого...

Real Estate

ОКАЗАННО НА ПРОДАЖ

6-кімнатний дім з оліїним ог-
ріванням, один акр землі
при гайвею. Ціна: \$8,500.
70 акрів землі, річка по сере-
дині, при гарній асфальто-
вій дорозі. Ціна: \$8,500.
60 акрів землі, 600 фронту до
гайвею 209. Ціна: \$20,000.

Stephan OLEKSIV
P.O. Box 348, Kerhonskon, N.Y.
Новий — тел.: 914 626-7692

23 KIM., УМБЕ. ДІМ
Keansburg, N.J. Модер. лан-
дінки (олив. огрівання, гараж,
вел. паркі. площа, 130 ft. при
Main Street — 250 on Maple
Avenue. Доск. купно. Треба
оглянути, щоб оцінити. Жадас
\$39,000. Половина готівки, як-
що потрібно.

Hakanson (201) 787-0514

**57-РОДИННИЙ ДІМ
НА ПРОДАЖ В БРОНКСІ**
коло 182-01 вулиці.
Оліва, рент \$49,000;
готівки — \$25,000.
По інформації звертатися:
МІХАЙЛО ДОРОШ
ч. тел.: WY 3-9060 (бюро)
298-9080 (дм)

\$4,995
3 КІМНАТИ І ВЕРАНДА
1/2 АКРА, БЛИЗ СЕЛА
І КУПЕЛІ.
ІНШІ ДОМИ.

KOPP of KERHONSKON, N.Y.
Dial 914 626-7500.

VERNON, N.J.
ГАРНИЙ СТАРІЙ 9-КІМН.
ДІМ
In North Jersey. Mountain Vil-
lage, 1 wing 1790. 3 Fireplaces.
Brick oven, Dutch Doors. Wide
plant floors. Beamed Ceilings.
Partially Restored. Structurally
Sound. New oil Steam Heat, 1
acre grounds, Swimming Pool,
Trees, Brook, Exc. Buy \$22,990
(201) 764-3302

For Sale Resorts

KERHONSKON, N.Y.
3 пов. умб. дім на продаж.
14 кімнат, такж 2 род. умб.
бонгало з 1 1/2 акр. 6 кімнат
екладася з 2 апартаментами
Доск. нагорода для майд.
дм, або дім для старпш. Ти-
кож лодка в Ashokan Dam.
Доск. купно, ціна на сьобор
продаж. Отримати. Тел. 914-626-6550

ДОБРА ІНВЕСТИЦІЯ
Greenfield Park, N.Y.
Модерні бонгали, чудово ула-
штовані на 75 акр. 2 род. умб.
Порку — 20 приміщень. Стел.
фільтр. басейн. Бол. розбудова
ін угодження, також до на-
буття 45 акр. 3rd Route 92.

Funeral Directors

Theodore WOLININ, Inc.
Директор
Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. (9)
Tel.: GR 3-3443
СОЛІДНА ОБСЛУГА

LYTWYN & LYTWYN

**UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS**
AIR CONDITIONED
Обслуга ШИРІ І ЧЕСНА!
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
801 Springfield Avenue
NEWARK, N. J.
IRVINGTON, N. J.
ESsex 5-5553

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами
в БРОНКС, БРОУКЛІН,
NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температу-
ра. Модерна каплиця до
ужитку ДАРОМ.

PETER JAREMA

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: OBchard 4-2063

First National Offers Complete Banking Services

11 Convenient Offices

MAIN OFFICE:
One Exchange Pl., Jersey City
Tel.: DElaware 3-1300

**BERGEN SQUARE
OFFICE**
870 Bergen Ave.
Tel.: DElaware 3-1300

NIGHT TEL: DElaware 3-0680

**JOURNAL SQUARE
OFFICE:**
26 Journal Square
Tel.: DElaware 3-1300

OLD BERGEN OFFICE:
2400 Kennedy Blvd.
Tel.: DElaware 3-1300

NIGHT TEL: DElaware 3-2895

CENTRAL AVE. OFFICE:
303 Central Avenue
Tel.: DElaware 3-1300

NIGHT TEL: DElaware 3-4587

**WESTERN SLOPE
OFFICE:**
Boulevard at Thorne St.
Tel.: DElaware 3-1300

NIGHT TEL: DElaware 3-7696

HOBOKEN OFFICE:
47 Newark St.
Tel.: DElaware 3-1300

NIGHT TEL: DElaware 3-0892

**WEST NEW YORK
OFFICE:**
6042-6045 Bergenline Ave.
Tel.: DElaware 3-1300

NIGHT TEL: DElaware 3-4815

HARRISON OFFICE:
500 South 4th Street
Tel.: DElaware 3-1300

WEST HUDSON OFFICE:
326 Harrison Avenue
Tel.: DElaware 3-1300

KEARNY OFFICE:
240 Kearny Avenue
Tel.: DElaware 3-1300

Drive-In Facilities available
At These Offices

ЗІСТАВЛЕННЯ СТАНУ ПОСІДАННЯ

30-го червня 1965 року

ЗАСОБИ	
Готівка на руках і належності з банків	\$ 48,403,395.72
Облігації уряду ЗДА	38,846,822.46
Облігації уряду ЗДА	14,376,512.04
Облігації публічних управлінь домів (Повністю гарантовані)	47,933,777.70
Стейтвон, повитові і міські забезпечення	7,689,582.53
Інші забезпечення	365,000.00
Позички	148,843,622.95
Банкові будівини і влаштування	2,177,553.52
Нерухомості закуплені для приміщення банку	151,175.00
Нагромаджені відсоток і доходи до за- бравання	2,381,700.96
Інші засоби	1,244,453.97
РАЗОМ	\$312,413,396.85

ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Виплати за вложений капітал (платні — 6/1/90 — 4.75%)	\$ 6,000,000.00
Капітал	
(1965 — 800,000 шерів \$ 7.50 пар)	6,000,000.00
(1964 — 800,000 шерів \$10.00 пар)	6,000,000.00
Надвипаши	3,901,657.05
Неподілені зиски	4,500,000.00
Резерва*	
Загальна сума капіталу	\$ 26,401,657.05
315 чергова дивиденда	280,000.00
Незароблені доходи	2,925,981.10
Резерви на відсоток, податки й інші	777,565.03
Короткотермінові виплати	305,000.00
Інші зобов'язання	288,875.95
Депозити	281,434,517.12
РАЗОМ	\$312,413,396.85

* Та резерва є повністю до диспозиції на покриття втрат
позичок, які можуть виникнути в майбутності і створена
з нагромаджених зисків через Ряду Директорів, після
апробованої формули Департаменту Скарбу З'єднаних
Держав і через Internal Revenue Service.

The FIRST NATIONAL BANK OF JERSEY CITY

FNB... The Bank-People who solve all the money problems
for Jersey-People

Member, Federal Deposit Insurance Corporation
Federal Reserve System

ШОНОРЕСЬКА ПРОВІДНА КРАМНИЦЯ КОВБАО

на кімнатній спеціальності

SCHALLER & WEBER

— ДІМ ЯКОСТЕЙ —
• РІЗНІ М'ЯСНІ ВИРОВИ, СВІЖЕ М'ЯСИВО ДО ВАРЕННЯ І ПЕЧЕННЯ •
• КОВБАСИ • ПІШКИ •

ВЕЛИКИХ КРАМНИЦЬ ВЕЛИКИХ КРАМНИЦЬ

6 In NEW YORK: 1654 2nd Avenue (85-86 Sts.) — TR 9-3047
In RIDGEWOOD: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
In ASTORIA: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
In HEMPSTEAD: 310 Front Street — IV 3-5540
In FLUSHING: 41-06 Main Street — HI 5-2552
In JACKSON HEIGHTS: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154